

Van verloochening tot aanbedding

Liturgie voor de stille week 2019

**HERVORMDE GEMEENTE
DELFSHAVEN**

Wilt u dit boekje weer bij de uitgang terugleggen zodat het opnieuw gebruikt kan worden? Bij voorbaat dank.

Afbeelding voorzijde: Christus in Gethsemane - Ary Scheffer (1839, olieverf op doek)

Van verloochening tot aanbidding

Jezus' lijden en sterven heeft mensen geraakt. Op heel verschillende wijze geraakt. De evangeliën vertellen ons van het innerlijk verzet van de volgelingen tégen de weg die Hij is gegaan.

Verraad, verloochening, angst, intens verdriet, geen raad weten met de situatie, verzet... Zo reageerden de mensen rondom Jezus... Hij ging de weg alleen.

De evangeliën vertellen van de verbijstering maar ook van liefde en stille aanbidding. Juist rond het kruis en daarna, zien we dat mensen tot aanbidding komen.

Deze week willen we stilstaan bij die verschillende reacties... Niet zozeer uit een soort psychologische interesse in de mensen van toen. Maar eerder als een spiegel die ons voorgehouden wordt. Hoe raakt het lijden en sterven van Jezus mijzelf? Hoe reageer ik zelf?

Wij willen deze week ons concentreren en Jezus volgen op zijn weg... Hopelijk ook ons laten raken door Hem... en stil worden... en aanbidden...

Maandag 15 april

Meditatie: Ds P.L. de Jong

Ouderling van dienst: Wimar Geerling

Muzikale medewerking: Daan Wildeman piano, Iris Schoonewille fluit,

Suzanne Schoonewille zang en Louise Geluk gitaar

Begeleiding samenzang: Daan Wildeman

- **Welkom**

- **Zingen** Psalm 62: 2 en 3

1 Mijn ziel is stil tot God mijn Heer,
van Hem verwacht ik altijd weer
mijn heil, - op Hem toch kan ik bouwen.
Ik wankel niet, want Hij staat vast:
mijn toevlucht als het water wast,
mijn rots, mijn enige vertrouwen.

2 Hoe lang belaagt gij en hoe lang
bedreigt ge mij met ondergang,
die tot mijn onheil hebt besloten?
Wat stormt gij aan met ruw geweld?
Gij zelf zijt als een muur die helt
en haast aan stukken is gestoten.

3 Mijn haters sloten zich aaneen
met velen tegen mij alleen, -
hoe zou mijn val hun hart verheugen!
Zij zijn vol valsheid en verraad,
zij spreken heil, maar denken haat,
hun lust en leven is de leugen.

- **Gebed**

- **Muziek** Via Dolorosa van Sela

- **Schriftlezing** Lukas 22: 39–53

³⁹Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden hem. ⁴⁰Toen hij daar was aangekomen, zei hij tegen hen: 'Bid dat jullie niet in beproeving komen.'

⁴¹En hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden.

Hij bad: ⁴²'Vader, als u het wilt, neem dan deze beker van mij weg. Maar laat niet wat ik wil, maar wat u wilt gebeuren.' ⁴³Uit de hemel verscheen hem een engel om hem kracht te geven. ⁴⁴Hij werd overvallen door doodsangst, maar bleef bidden; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond. ⁴⁵Toen hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag hij dat ze van verdriet in slaap waren gevallen, ⁴⁶en hij zei tegen hen: 'Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.'

⁴⁷Terwijl hij nog sprak, kwam er opeens een horde mensen aan. Voorop liep de man die Judas heette, een van de twaalf; hij ging naar Jezus toe om hem te kussen. ⁴⁸Maar Jezus zei tegen hem: 'Judas, lever je de Mensenzoon uit met een kus?' ⁴⁹Toen degenen die bij hem stonden zagen wat er ging gebeuren, vroegen ze: 'Heer, zullen we er met het zwaard op los slaan?' ⁵⁰En een van hen sloeg in op de dienaar van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af. ⁵¹Maar Jezus zei: 'Houd daarmee op. Zo is het genoeg!' Hij raakte het oor aan en genas de man.

⁵²Tegen de hogepriesters en tempelwachters en de oudsten van het volk die op hem afgekomen waren, zei hij: 'Als tegen een misdadiger bent u uitgetrokken met zwaarden en knuppels?' ⁵³Dagelijks was ik bij u in de tempel, en toen hebt u geen vinger naar me uitgestoken, maar dit is uw uur, het uur van de macht van de duisternis.'

- **Meditatie**

- **Stilte**

- **Muziek** Schindlers list van John Williams

- **Gebed**

- **Zingen** Lied 180: 2, 4, 5, 6 en 7

- 2 Hoe dichtbij is de hof, waar Gij gewaakt hebt;
verstaanbaar is de klacht, die Gij geslaakt hebt.
Nog leeft de haat, die U kwam overvallen:
zo zijn wij allen.

- 4 Laat Vader, deze beker Mij voorbijgaan;
waar zijn de eng'len die Mij kunnen bijstaan?
Maar, zo Ik niet dit lijden mag ontvlieden,
uw wil geschiede.
- 5 Altijd zal Jezus weer in doodsstrijd wezen,
tot aan het eind der wereld moet Hij vrezen,
zijn eigen jongeren in slaap te ontdekken.
Wat zou hen wekken?
- 6 In angst en tranen werd zijn strijd gestreden.
Toen kon Hij toebereid naar voren treden.
De duisternis kon, wat zij mocht verzinnen,
Hem niet verwinnen.
- 7 Hier zijn wij, Heer, een afgeweken schare,
wij, die zo zorgeloos, zo ontrouw waren.
Verander ons en reinig onze harten,
o Man van smarten!

- **Uitleidend woord**

We verlaten in stilte de kerk

Dinsdag 16 april

Meditatie: Martijn de Jong

Ouderling van dienst: Jan Kommers

Muzikale medewerking: Adrie Ambachtsheer, fluit en Jeannette Ambachtsheer, piano.

Begeleiding samenzang: Jaap van der Vlies

- **Welkom**

- **Zingen** Psalm 109: 1 en 2

1 God die ik loof te allen tijde,
zwijg niet, kom haastig tussenbeide.
De haat verheft zich allerwege,
om leugens is geen mens verlegen.
De goddeloze roert de mond,
staat mij naar 't leven zonder grond. | 2 Ik heb mijn liefde hun gegeven,
geheel mijn hart, geheel mijn leven,
hoewel zij met verraad mij lonen.
ik bid voor allen die mij honen,
ik zegen ieder die mij haat,
maar zij vergelden goed met kwaad. |
|---|--|

- **Gebed**

- **Muziek** Erik Satie (1888), Gymnopedie No. 3 voor fluit en piano, Duet.

- **Schriftlezing** Lukas 22: 54 - 62

⁵⁴Ze grepen hem vast en voerden hem weg, en brachten hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde hen op een afstand.

⁵⁵Ze staken een vuur aan midden op de binnenplaats en gingen eromheen zitten; Petrus voegde zich bij hen. ⁵⁶Een dienstmeisje zag hem bij het vuur zitten, keek hem strak aan en zei: 'Die man hoorde er ook bij!' ⁵⁷Maar hij ontkende het: 'Ik ken hem niet eens!' ⁵⁸Even later merkte een ander hem op en zei: 'Jij bent ook een van hen!' Maar Petrus zei: 'Welnee man, helemaal niet.' ⁵⁹En ongeveer een uur later zei nog iemand met grote stelligheid: 'Ja zeker, die man was ook in zijn gezelschap, hij komt immers ook uit Galilea.' ⁶⁰Maar Petrus zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan.

⁶¹De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer: 'Nog voor er vannacht een haan heeft gekraaid zul je mij driemaal verloochenen.' ⁶²Hij ging naar buiten en hilde bitter.

- **Meditatie**

- **Stilte**

- **Muziek** Klezmer, The Sound of Safed. Fluit en piano.

- **Gebed**

- **Lied** 649: 1, 2, 4 en 7

1 O Heer, blijf toch niet vragen.
Gij weet dat ik U haat,
dat ik geen kruis wil dragen,
niet gaan waarheen Gij gaat,
O Heer, blijf toch niet vragen

2 O Heer, heb mededogen.
Vraag toch niet weer. Gij weet
dat ik U steeds verloochen,
dat ik U steeds vergeet.
O Heer, heb mededogen.

4 Heer, blijf mij niet ontroeren.
Ik stond wel voor U klaar,
als ik een zwaard mocht voeren;
maar dit is mij te zwaar.
Heer, blijf mij niet ontroeren.

7 O Heer, vraag altijd verder.
Uw liefde triomfeert.
Huurlingen worden herder.
Het offerlam regeert.
O Heer, vraag altijd verder.

- **Uitleidend woord**

We verlaten in stilte de kerk

Woensdag 17 april

Meditatie: Jantine van Dijk

Ouderling van dienst: Irene van Binsbergen

Muzikale medewerking: Gemengd Koor Delfshaven olv Arjen Uitbeijerse

Begeleiding samenzang: Arjen Uitbeijerse

- **Welkom**

- **Zingen** psalm 22: 3 en 5

3 Maar ik, mijn God, lig machteloos terneer.
Ik word vertrapt, ik heb geen leven meer.
Meesmuilend gaan zij tegen mij tekeer,
al die mij smaden.
Zij raden mij, terwijl zij mij verraden:
'Zoek het bij God, geef Hem uw leed te dragen,
Hij zal u redden naar zijn welbehagen',
zo klinkt hun spot.

5 Ik ben alleen als in een leeuwenkuil.
Mijn oren zijn vervuld van hun gehuil,
en waar ik opzie, staar ik in de muil
van wilde dieren.
Buffels van Basan, sterke jonge stieren,
staan om mij heen, die met hun hoge hoornen
en bliksemende ogen op mij toornen –
ik ben alleen.

- **Gebed**

- **Muziek** 't Is middernacht

- **Schriftlezing** Lukas 22: 63 – 23: 25

⁶³De mannen die Jezus gevangenhielden, dreven de spot met hem en geselden hem. ⁶⁴Ze blinddoekten hem en zeiden: 'Profeteer nu maar, wie is het die je geslagen heeft?' ⁶⁵En ze zeiden nog tal van andere lasterlijke dingen tegen hem.

Het verhoor

⁶⁶Toen het dag werd, kwam de raad van oudsten van het volk bijeen, hogepriesters zowel als schriftgeleerden, en ze leidden hem voor in hun raadszitting.

⁶⁷Ze zeiden: 'Als u de messias bent, zeg het ons dan.' Maar Jezus antwoordde: 'Als ik het u zeg, gelooft u mij toch niet.'

⁶⁸En als ik een vraag stel, antwoordt u toch niet. ⁶⁹Maar vanaf nu zal de Mensenzoon gezeten zijn aan de rechterhand van de Almachtige.' ⁷⁰Toen zeiden allen: 'U bent dus de Zoon van God?' Hij antwoordde: 'U zegt dat ik het ben.' ⁷¹Ze zeiden: 'Waarvoor hebben we nog getuigenverklaringen nodig? We hebben het immers zelf uit zijn eigen mond gehoord!'

²³¹Ze stonden allen op en leidden hem voor aan Pilatus.

²Daar brachten ze de volgende beschuldigingen tegen hem in: 'We hebben vastgesteld dat deze man ons volk van het rechte pad afbrengt en de mensen ervan weerhoudt belastingen aan de keizer te betalen en dat hij van zichzelf zegt de messiaanse koning te zijn.' ³Pilatus vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'U zegt het.' ⁴Daarop zei Pilatus tegen de hogepriesters en de samengeschoolde menigte: 'Ik vind niets waaraan deze man schuldig is.' ⁵Maar ze bleven hardnekkig beweren: 'In heel Judea ruit hij met zijn onderricht het volk op, van Galilea tot hier!' ⁶Toen Pilatus dit hoorde, vroeg hij aan Jezus of hij uit Galilea kwam, ⁷en toen hij beseftte dat hij onder Herodes' gezag viel, stuurde hij hem naar Herodes, die op dat moment in Jeruzalem verbleef.

⁸Herodes was bijzonder blij toen hij Jezus zag, want hij wilde hem al heel lang ontmoeten omdat hij veel over hem gehoord had. Bovendien hoopte hij hem een wonder te zien doen. ⁹Hij ondervroeg hem uitvoerig, maar Jezus antwoordde hem niet één keer. ¹⁰De hogepriesters en de schriftgeleerden die erbij stonden, brachten zware beschuldigingen tegen hem in. ¹¹Hierop begonnen Herodes en zijn soldaten Jezus te honen, en ze dreven de spot met hem door hem een pronkgewaad om te hangen. Zo stuurde hij hem terug naar Pilatus. ¹²Op die dag werden Herodes en Pilatus vrienden, terwijl ze altijd elkaars vijanden waren geweest. ¹³Pilatus riep de hogepriesters en de leiders en het volk bij zich ¹⁴en zei tegen hen: 'U hebt die man voor mij gebracht als iemand die het volk van het rechte pad afbrengt, maar u weet dat ik hem, toen ik hem in uw bijzijn verhoorde, aan geen van de zaken waarvan u hem beticht schuldig heb bevonden. ¹⁵En Herodes evenmin, hij heeft hem immers naar ons teruggestuurd; hij heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. ¹⁶Dus zal ik hem vrijlaten, nadat ik hem heb laten geselen.' ¹⁸Maar ze begonnen met zijn allen luidkeels te schreeuwen: 'Weg met hem! Laat Barabbas vrij!' ¹⁹Deze laatste was gevangengezet wegens een oproer dat in de stad had plaatsgevonden en wegens moord. ²⁰Pilatus praatte opnieuw op hen in omdat hij Jezus wilde vrijlaten. ²¹Maar ze schreeuwden het uit: 'Kruisig hem, kruisig hem!' ²²Voor de derde maal zei hij tegen hen: 'Wat voor kwaad heeft die man dan gedaan? Ik heb niets gevonden waarvoor hij de doodstraf verdient.'

Dus zal ik hem vrijlaten, nadat ik hem heb laten geselen. ²³Maar ze bleven luidkeels eisen dat hij gekruisigd zou worden, en met hun geschreeuw wonnen ze het pleit: ²⁴Pilatus besloot hun eis in te willigen. ²⁵Hij liet de man gaan die wegens oproer en moord gevangen was gezet en om wiens vrijlating ze hadden gevraagd, en leverde Jezus uit aan hun willekeur.

- **Meditatie**
- **Stilte**
- **Muziek** Jezus om uw leiden groot
- **Gebed**
- **Lied** 285: 1,2,3 en 4

1 Geef vrede, Heer, geef vrede,
de wereld wil slechts strijd.
Al wordt het recht beleden,
de sterkste wint het pleit.
Het onrecht heerst op aarde,
de leugen triomfeert,
ontluistert elke waarde,
o red ons sterke Heer.

2 Geef vrede, Heer, geef vrede,
de aarde wacht zo lang,
er wordt zo veel geleden,
de mensen zijn zo bang,
de toekomst is zo duister
en ons geloof zo klein;
o Jezus Christus, luister
en laat ons niet alleen!

3 Geef vrede, Heer, geef vrede,
Gij die de vrede zijt,
die voor ons hebt geleden,
gestreden onze strijd,
opdat wij zouden leven
bevrijd van angst en pijn,
de mensen blijdschap geven
en vredestichters zijn.

4 Geef vrede, Heer, geef vrede,
bekeer ons felle hart.
Deel ons uw liefde mede,
die onze boosheid tart,
die onze mond leert spreken
en onze handen leidt.
Maak ons een levend teken:
uw vrede wint de strijd!

- **Uitleidend woord**

We verlaten in stilte de kerk

Donderdag 18 april

Meditatie: Danie de Roos-Dooge

Ouderling van dienst: Ellen Graafland

Muzikale medewerking: Jeanette Ambachtsheer viool

Begeleiding samenzang: Gerard vd Zijden

- **Welkom**

- **Zingen** Psalm 40: 3 en 7

3 Het is geen offervuur wat U behaagt,
Gij wilt, Heer, dat ik naar U hoor
en zelf ontsluit gij mij het oor:
Gij hebt alleen gehoorzaamheid gevraagd.
Mijn God, ik draag uw wetten,
om op uw wil te letten,
gedurig bij mij om.
Het boek schrijft over mij.
Gij hoorde hoe ik zei:
'O Here, zie ik kom!' | 7 Laat wie uw heil beminnen hier en nu
in U verheugd zijn, U ter eer
uitroepen: groot is onze Heer!
Laat wie U zoeken jubelen in U!
Al leef ik in ellende,
de Here zal het wenden,
de Heer ziet naar mij om.
Gij die mijn helper zijt,
mijn God die mij bevrijdt,
o toef niet langer, kom! |
|--|---|

- **Gebed**

- **Muziek** Gabriel Fauré, Tristesse

- **Schriftlezing** Lukas 23: 26 – 32

²⁶Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan, die net de stad binnenkwam. Ze legden het kruis op zijn rug en lieten het hem achter Jezus aan dragen. ²⁷Een grote volksmenigte volgde Jezus, evenals enkele vrouwen die zich op de borst sloegen en over hem weeklaagden.

²⁸Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: 'Dochters van Jeruzalem, huil niet om mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, ²⁹want weet, de tijd zal aanbreken dat men zal zeggen: "Gelukkig wie onvruchtbaar is, gelukkig de moederschoot die niet gebaard heeft en de borst die geen kind heeft gezoogd." ³⁰Dan zullen de mensen tegen de bergen zeggen: "Val op ons neer!" en tegen de heuvels: "Bedeck ons!" ³¹Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?' ³²Samen met Jezus werden nog twee anderen, beiden misdadigers, weggeleid om terechtgesteld te worden.

- **Meditatie**

- **Stilte**

- **Muziek** W.A. Mozart, Ave Verum

- **Gebed**

- **Lied** 181: 1,2,3,4,5 en 6

- 1 Noem de overtreding mij, die Gij begaan hebt,
het kwaad, gekruiste Heer, dat Gij gedaan hebt,
waaraan uw volk U schuldig heeft bevonden,
noem mij uw zonden.
- 2 Gij wordt gegeseld en gekroond met doornen,
geminacht als de minste der verloor'nen,
en als een booswicht, die zijn straf moet dragen,
aan 't kruis geslagen.
- 3 Zeg mij, waarom men U aldus gehoond heeft,
U dus, mijn vorst, gescepterd en gekroond heeft!
Om voor mijn schuld verzoening te verwerven,
Moest Gij dus sterven?
- 4 Hoe vreemd, dat voor de schapen zijner weide
de herder zelf ter slachtbank zich liet leiden,
de heer zich voor de schulden zijner knechten
aan 't kruis liet hechten.
- 5 O wonderbare liefde, die ons denken
te boven gaat, wat kan mijn liefd' U schenken,
wat ooit bereiken de arbeid mijner dagen,
dat U behage?
- 6 O liefde, voor dit offer van uw leven,
wat kan ik, dan mijzelf ten offer geven,
opdat ik nooit, hetzij ik leev' of sterve,
uw liefde derve!

- **Uitleidend woord**

We verlaten in stilte de kerk

Zaterdag 20 april

Meditatie: Ds. Hetty de Jong
Ouderling van dienst: Koos Bontenbal
Muzikale medewerking: Cantorij Delfshaven
Begeleiding samenzang: Gerard vd Zijden

- **Welkom**

- **Zingen** Psalm 77: 1 en 2

1 Roepend om gehoor te vinden,
om bij God gehoor te vinden,
roep en smee ik onverpoosd,
maar mijn ziel blijft ongetroost.
Nu de druk mij overmande,
hef ik tot de Her mijn handen,
maar 't gedenken is mij pijn,
nu ik zonder God moet zijn. | 2 's Nachts doet Gij mijn ogen staren.
Denkend aan het spel der snaren,
aan de dagen van weleer,
vindt mijn hart geen woorden meer.
En ik vraag aan mijn gedachten:
laat de Heer voor immer smachten?
Neemt Hij hen die smekend staan
niet meer in genade aan? |
|---|---|

- **Gebed**

- **Muziek** Ave Verum- Edward Elgar

- **Schriftlezing**

⁵⁰⁻⁵¹Er was ook een man die Josef heette en afkomstig was uit de Joodse stad Arimatea. Hij was een raadsheer, een goed en rechtvaardig mens, die de komst van het koninkrijk van God verwachtte en niet had ingestemd met het besluit en de handelwijze van de raad. ⁵²Hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. ⁵³Nadat hij het lichaam van het kruis had gehaald, wikkelde hij het in linnen doeken en legde het in een rotsgraf dat nog nooit was gebruikt. ⁵⁴Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken.

⁵⁵De vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea, volgden Josef naar het graf om het te bekijken en om te zien hoe Jezus' lichaam er werd neergelegd.

⁵⁶Daarna gingen ze naar huis en bereidden ze geurige olie en balsem. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

- **Meditatie**
- **Stilte**
- **Muziek** Lied 591 O Heer, wees met uw kerk
- **Gebed**
- **Zingen** Gezang 223

allen:

- 1 De aarde is vervuld
van goedertierenheid,
van goddelijk geduld
en goddelijk beleid.

vrouwen:

- 5 De sterren hemelhoog
zijn door dit zaad bereid
als dienaars tot de oogst
der goedertierenheid.

cantorij:

- 2 Gods goedheid is te groot,
voor het geluk alleen,
zij gaat in alle nood
door heel het leven heen.

cantorij:

- 6 Het zaad der goedheid Gods,
het hoge woord, de heer,
valt in de voor des doods
valt in de aarde neer.

mannen:

- 3 Zij daalt als vruchtbaar zaad
tot in de groeve af
omdat zij niet verlaat
wie toeven in het graf.

allen:

- 7 Al gij die God bemint
en op zijn goedheid wacht,
de oogst ruist in de wind
als psalmen in de nacht.

cantorij:

- 4 Omdat zij niet vergeet
wie godverlaten zijn:
de wereld hemelsbreed
zal goed aarde zijn.

- **Uitleidend woord**

We verlaten in stilte de kerk

Hervormde Gemeente Delfshaven

p/a Aelbrechtskolk 33-B
3025 HB Rotterdam
info@pelgrimvaderskerk.nl
www.pelgrimvaderskerk.nl

Oude of Pelgrimvaderskerk

Aelbrechtskolk 20
3024 RE Rotterdam
